

[19] me4eu eu4me

ja za evropu, europa za mene

socijalna politika
i zapošljavanje

NORWEGIAN MINISTRY
OF FOREIGN AFFAIRS

Ministarstvo vanjskih poslova
i evropskih integracija
Crne Gore

MCPD
Ministry for Cooperations and Development
for the Government of Montenegro

Kontakt: Kancelarija glavnog pregovarača:
tel: +382 (0)20 225-568; +382 (0)20 246-264
e-mail: kgp@mfa.gov.me; web sajt: <http://www.mvpei.gov.me/>

19 | SOCIJALNA POLITIKA I ZAPOŠLJAVANJE

Pravna tekovina Evropske unije u oblasti socijalne politike i zapošljavanja tiče se područja radnog prava, zdravlja, sigurnosti na radu, jednakog tretiranja muškaraca i žena po pitanjima zapošljavanja i socijalne sigurnosti, politike zapošljavanja, socijalnog dijaloga. Osim toga, postoje posebna obavezujuća pravila za sve države članice Unije u pogledu zabrane diskriminacije po osnovu rasne i etničke pripadnosti, religije i vjere, invaliditeta, starosne dobi i seksualne orijentacije.

Najbitniji ciljevi socijalne politike Evropske unije jesu postizanje jedinstvenog i pravednog pristupa osnovnim socijalnim uslugama, unaprjeđenje sistema socijalne zaštite, visok obrazovni stepen radne snage, visoka stopa zaposlenosti uz posebnu brigu za grupe koje su manje prisutne na tržištu rada, postizanje sigurnih i održivih prihoda, kao i dostojnih uslova rada za žene i muškarce.

Evropsko radno zakonodavstvo štiti prava radnika u slučaju kolektivnog viška, stečajeva, preseljenja poslovanja, prava radnika da budu informisani i konsultovani o pitanjima koja se odnose na njihov rad, pravilima koja se odnose na radno vrijeme i sigurnost na radu, pitanjima zaštite zdravlja. Evropska unija podstiče moderne radne odnose i socijalni dijalog između predstavnika radnika i poslodavaca u svrhu zaštite radnika, ali i povećanja konkurentnosti. Pod okriljem ove politike je i obezbjeđivanje pristojnog radnog okruženja širom EU, zaštita prava radnika putem zajedničkih minimalnih pravila o uslovima rada, zdravlje i sigurnost na radu. EU kažnjava diskriminaciju po osnovu pola, rase, etničkog porijekla, invaliditeta, seksualne orijentacije, starosti, vjere ili uvjerenja. Dakle, evropsko zakonodavstvo u oblasti socijalne politike i zapošljavanja usmjereno je ka stvaranju jednakih mogućnosti za sve, zabranju diskriminacije po bilo kom osnovu i jačanju socijalnog dijaloga. Takođe, EU se nizom efikasnih mjera bori protiv neprijavljenog rada (tzv. „rad na crno“), kako bi omogućili da sva radna snaga na teritoriji EU uživa jednaka prava i slobode.

Na području socijalne uključenosti svih segmenata društva, Evropska unija nastoji novim ekonomskim i socijalnim rješenjima pronaći puteve izlaska iz ekonomске i finansijske krize. U tom pogledu, strategija Unije **Evropa 2020** predviđa različite inovativne mjere i politike radi postizanja socijalne kohezije.

Strategija Evropske unije Evropa 2020 predstavlja viziju kako obezbijediti nova i sigurna radna mjesta i bolji život za građane. Cilj ove strategije jeste ekonomski razvoj zasnovan na znanju (uz očuvanje životne sredine), visok nivo zaposlenosti, produktivnosti i socijalne kohezije. Evropa 2020 usvojena je 2010. godine, a predviđa mjere do 2020. godine, kao što su:

- rast zaposlenosti do 75% osoba starosti od 20-64 godina;
- smanjenje stope napuštanja škola ispod 10%;

- najmanje 40% stanovništva starosti od 30-34 godina sa završenim III stepenom obrazovanja (ili ekivalentno tome);
- najmanje 20 miliona manje siromašnih ili u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti.

Takođe, strategija **Evropa 2020** predstavlja i značajan potencijal za države kandidate i potencijalne kandidate za članstvo u Evropskoj uniji za usmjeravanje njihovih reformskih procesa. Za uspješno sprovođenje predviđenih aktivnosti Strategije, neophodno je da se u njenu implementaciju uključe i predstavnici biznisa, sindikata, profesionalnih udruženja i nevladinih organizacija.

Prednosti koje će Crnoj Gori donijeti članstvo u EU u oblasti socijalne politike i zapošljavanja jesu: mogućnost jednostavnijeg zapošljavanja na evropskom tržištu rada, bolji izgledi za zapošljavanje za sve nezaposlene građane, bolji pristup mlađe populacije tržištu rada, bolji vidovi zaštite na radu. Takođe, kada postane država članica Unije, Crna Gora će imati pristup znatno većim sredstvima iz budžeta EU za finansiranje projekata vezanih za socijalnu politiku i zapošljavanje.